

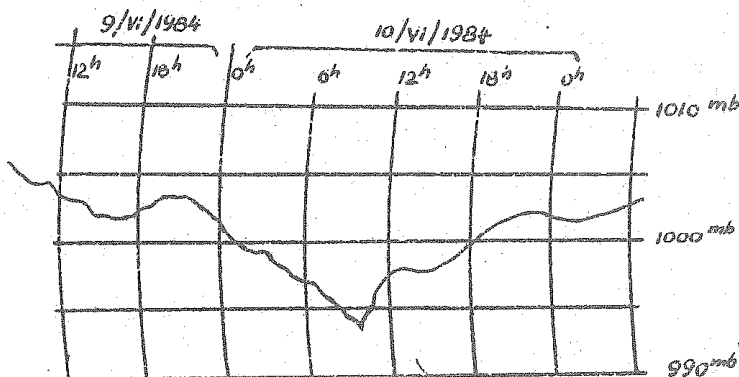
BÃO SỐ 1 VÀ GIÓ TÂY KHÔ NÓNG
ẢNH HƯỞNG ĐẾN NGHĨA BÌNH THANG VI NĂM 1984

Nguyễn Năng Phương
Nguyễn Thị Thu Hằng
Đại KTTV Nghĩa Bình

Bão số 1 :

Ngày 8/VI/84 một nhiễu động nhiệt đới đã mạnh lên thành áp thấp nhiệt đới; hồi 13 giờ có vị trí ở $12 - 13^{\circ}N$, $111 - 112^{\circ}E$ sức gió mạnh nhất vùng gần trung tâm cấp 6 - 7 và di chuyển theo hướng WNW. Nghĩa Bình chịu ảnh hưởng của áp thấp nhiệt đới nên trong ngày 8/VI mưa bắt đầu xảy ra ở nhiều nơi trong tỉnh. Ngày 9/VI áp thấp nhiệt đới tiếp tục di chuyển theo hướng NW và mạnh dần lên thành bão - cơn bão số 1 - với sức gió mạnh nhất vùng gần trung tâm cấp 7 - 8. Trưa ngày 10/VI bão đi vào khu vực giữa Quảng Nam - Đà Nẵng và bắc Nghĩa Bình gây ra gió mạnh cấp 7.

Tại Quảng Ngãi khí áp xuống khá thấp, đạt 992,5mb lúc 10 giờ ngày 10/VI, biến áp 24 giờ đạt - 13,3 mb (xem hình 1).

Hình 1 : Biểu đồ khí áp ký trạm Quảng Ngãi khi bão số 1 đổ bộ.

Gió mạnh nhất tại Hoài Nhơn 13 m/s, tại Quảng Ngãi 9m/s.

Bão số 1 gây ra mưa ở hầu hết các nơi trong tỉnh, riêng ngày 10/VI có mưa to đến rất to ở nhiều nơi; một số nơi như Sa Huỳnh, An Hòa, Bình Sơn, Phụng Du ngày 10 lượng mưa 200 - 250mm. Nơi có mưa lớn nhất là Phù Cát với tổng lượng mưa trong 3 ngày từ 8 - 10 trên 300mm; Sa Huỳnh, An Hòa, Bình Sơn tổng lượng mưa trên 250mm; Hoài An, Phù Mỹ tổng lượng mưa trên 200mm; các nơi khác trong tỉnh có tổng lượng mưa trong 3 ngày từ 8 - 10 phổ biến 60 - 200mm. Nhìn chung phía nam tỉnh mưa lớn hơn phía bắc tỉnh. Lượng mưa trong 3 ngày 8 - 10/VI đã làm cho lượng mưa tháng VI / 84 vượt trung bình nhiều năm khoảng 50 - 300%.

Đây là đợt mưa lớn nhất trong mùa khô năm 1984 ở Nghĩa Bình tạo điều kiện thuận lợi cho lúa và các loại cây trồng khác phát triển tốt. Sau một thời kỳ khô hạn kéo dài, mưa do bão số 1 gây ra đã giải quyết được tình trạng hạn hán.

Tuy nhiên do mưa quá lớn và tập trung trong thời gian ngắn nên đã gây ngập úng một số nơi vùng trung, nhất là khu giữa, làm thiệt hại một số diện tích lúa và

lạc đến kỳ thu hoạch, làm vỡ một số đập chắn nước trên sông Lại giang. Song nhìn chung không gây ra thiệt hại lớn.

Bão ảnh hưởng tới Nghĩa bình thường bắt đầu vào tháng IX. Cho nên bão số 1 thuộc loại bão ảnh hưởng sớm tới Nghĩa bình. Trong vòng 30 năm lại đây (1954-1984) các năm 1954, 1972, 1978, 1984 là những năm có bão ảnh hưởng tới Nghĩa bình vào tháng VI, chiếm tần suất xảy ra là 13%.

Gió tây khô nóng : Nửa cuối tháng VI-1984 gió tây bắt đầu hoạt động khá mạnh và chi phối thời tiết Nghĩa bình trong suốt thời gian này. Ban ngày trời nắng nóng, nhiệt độ cao nhất đạt 36-37°C, có nơi trên 37°C; độ ẩm thấp nhất xuống đến 40-50%; gió tây tại trạm khí tượng Qui nhơn đã đo được tốc độ 13 m/s ngày 18 và 18m/s ngày 19 (cấp 6-8), những ngày khác đạt cấp 3 - 4 trở lên.

Gió tây khô và nóng thổi mạnh đã gây ra thời tiết hậu như không mưa, tình trạng hạn hán lại xảy ra ở nhiều nơi trong tỉnh. Tuy nhiên một số nơi vẫn còn giữ được nước do mưa của bão số 1 gây ra vào các ngày 8-10/VI.

Do tác động của đợt gió tây này đã làm cho nhiệt độ trung bình trung và hạ tuần tháng VI/1984 cao hơn trung bình nhiều năm khoảng 0,5 - 1,0°C; độ ẩm trung bình thấp hơn khoảng 5 - 7%.

Như vậy trong tháng VI/1984 bão số 1 và gió tây nam mạnh khô và nóng tác động mạnh đến thời tiết Nghĩa bình, gây ra thời kỳ có mưa lớn trong mùa ít mưa và thời kỳ khô hạn kéo dài. Đây cũng là tháng có biến động thời tiết lớn trong mùa ít mưa nầy và so với mọi năm cùng thời kỳ : bão ảnh hưởng sớm và gió tây nam khô nóng thổi mạnh đem lại những hệ quả thời tiết khác nhau./.

ĐIỂM LẠI MÙA MƯA LŨ NĂM 1983 Ở HÀ NAM NINH (tiếp theo trang 29)

2. Công tác tổ chức theo dõi dự báo mưa lũ :

Trong suốt mùa mưa lũ Đai Hà nam ninh luôn theo dõi bám sát tình hình diễn biến của các yếu tố thời tiết và thủy văn như : bão, mưa, lũ theo dõi các bản tin dự báo của Trung ương để làm cơ sở cho dự báo hàng ngày, hàng tuần, hàng tháng kịp thời. Nhất là những khi có tình hình phức tạp xảy ra Đai đã chú ý thảo luận bàn bạc kịp thời đi đến thống nhất ý kiến với Cục Dự báo về khả năng diễn biến mưa lũ nói chung, đồng thời theo dõi sát diễn biến mưa lũ ở địa phương thông qua lưới trạm khí tượng thủy văn để dự báo phục vụ phòng chống bão lũ cho địa phương kịp thời.

Kết quả dự báo đỉnh lũ tháng VIII cho trạm Nam định và tháng X cho trạm Bến để khá chính xác, nhất là đã thông báo lũ sớm cho hai huyện Hoàng long và Gia viễn trước 36 giờ.

Nhìn chung trong mùa mưa lũ 1983 vừa qua công tác tổ chức theo dõi và dự báo phục vụ phòng chống thiên tai đạt kết quả tốt đã góp phần tích cực làm tham mưu cho ban chỉ huy chống lụt bão tỉnh và các ngành, các cấp chỉ đạo phát triển sản xuất ở địa phương đạt kết quả cao ./.